

Konszolidálódó makrogazdasági folyamatok – stagnáló piacok

Kitekintés az állami erdészeti cégcsoport 2024. évére

Az előző évekhez hasonlóan ismét lehetőség adódott, hogy rövid áttekintést adhassunk az állami erdészeti részvénytársaságok előző évi gazdasági adatairól, teljesítőképességükről. Rövid elemzésünkben a társaságok adatait összesítve mutatjuk be, a makrogazdaságban zajló folyamatok tükrében.

A megszokott gazdasági folyamatokhoz való visszatérés évének tekinthetjük 2024-et mind Magyarország, mind az uniós tagországok többségét illetően. A 2023-ban fellépő magas infláció, ipari termelés és fogyasztáscsökkenés mérséklődése jellemezte a 2024. évet. A Központi Statisztikai Hivatal által kiadott helyzetkép is fentieket hivatott alátámasztani.

A fogyasztói áremelkedés üteme jelentősen csökkent a 25 éves csúcsot jelentő, 2023-as adathoz (17,6%) képest, 2024-ben a fogyasztói árak átlagosan 3,7%-kal nőttek. Az infláció lassulásában szerepet játszott, hogy az ipar, az építőipar és a szolgáltatások árainál tovább mérséklődött az emelkedés üteme, vala-

mint a háztartási energia, a tartós fogyasztási cikkek és a mezőgazdasági termékek árai átlagosan ismét csökkentek.

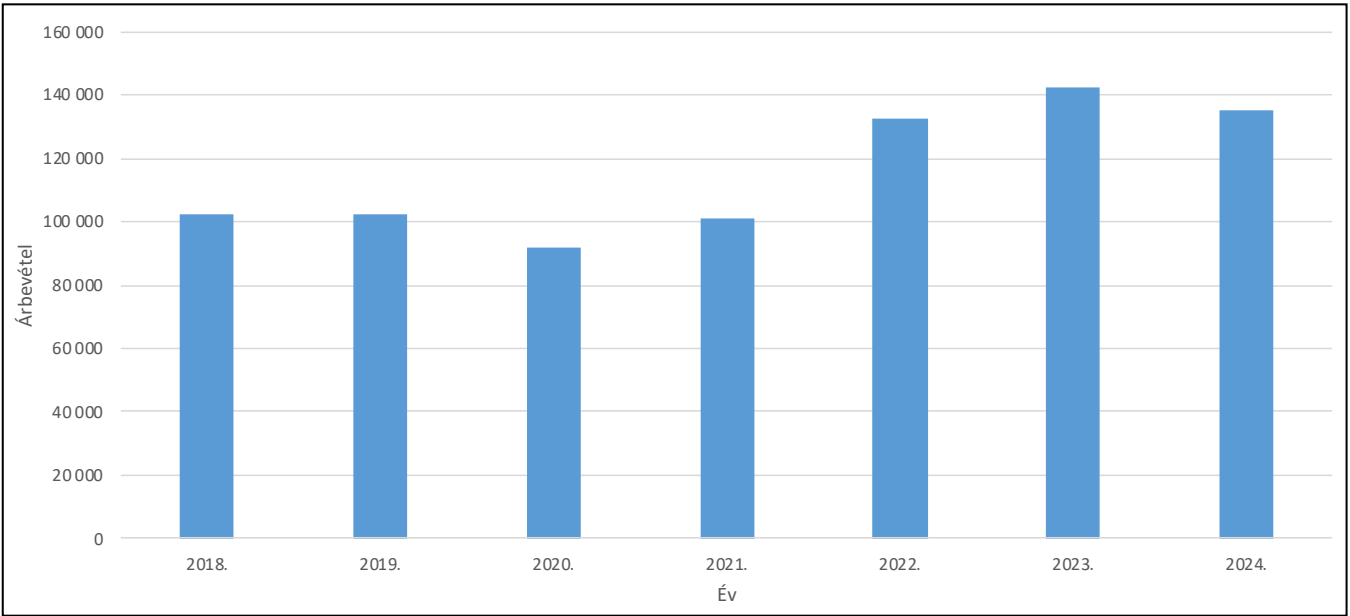
A hazai kiskereskedelmi forgalom naptárhatástól megtisztított volumene 2024-ben 2,6%-kal haladta meg az előző évit: az élelmiszer- és élelmiszer-jellegű vegyes kiskereskedelmi üzletekben 3,8%-kal, a nem élelmiszer-kiskereskedelemben 2,5%-kal nőtt az értékesítés volumene.

Ugyanakkor a nemzetgazdasági beruházások volumene 2024-ben 14%-kal elmaradt az előző évitől. Az építési beruházások volumene 15%-kal, a gépés berendezésberuházásoké 13%-kal esett vissza. A feldolgozóipar, az ingatlanügyletek, valamint a szállítás-raktá-

rozás nemzetgazdasági ágak 4,7, 2,7, illetve 2,5 százalékponttal járultak hozzá a nemzetgazdasági beruházások volumencsökkenéséhez. Ezzel szemben a közigazgatás 1,4, az energiaipar pedig 0,4 százalékponttal tudta mérsékelni a beruházások visszaesését.

Az előzetes adatok szerint 2024-ben a magyar mezőgazdaság a nemzetgazdaság bruttó hozzáadott értékéhez az uniós átlagnál (1,6%) nagyobb mértékben, 2,8%-kal járult hozzá. Gabonából a 2023. évihez képest 16%-kal kevesebbet takarítottak be, ugyanakkor hazánk az Európai Unió legnagyobb napraforgó-termelőjévé vált 2024-ben.

Hazánk termékkivitelének volumene 2,1%-kal, a behozatalé 3,7%-kal csökkent

1. ábra Árbevétel alakulása (M Ft)

2024-ben, ugyanakkor a termék-külkereskedelem mérlege 1,2 ezer milliárd forinttal javult.

Az állami erdészeti társaságok életében is a konszolidáció fogalmával jellemezhető a 2024-es gazdasági év.

A 2022-2023-ban meghirdetett maximált áras tűzifaprogramot követően 2024-ben ismét fel kellett építeni az esetlegesen megszakadt üzleti kapcsolatokat, alkalmazkodni kellett a csökkenő lakossági és a lassan élénkülő kiskereskedelmi forgalom nyomán az ipari igényekhez.

A korábbi években kialakult értékesítési láncok fenntartásának, a költségzin-

A célcsoport saját tőkeállománya az előző év 95%-án alakul, a csökkenést az előző évihez képest alacsonyabb adózott eredmény és az osztalékfizetés miatti eredménytartálék-csökkenés okozza.

A céltartalékok állománya 9,9 Mrd Ft, ami az előző évvel megegyező nagyságrendű. A kötelezettségek állománya közel 5,0 Mrd Ft-tal emelkedett.

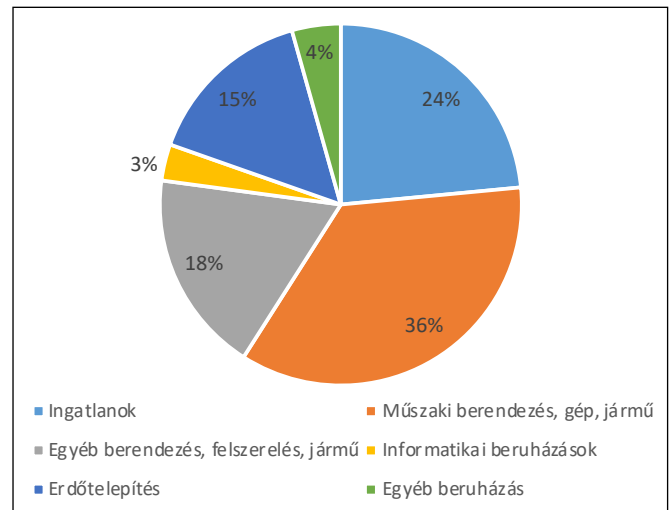
A társaságok forrásszerkezete, likviditása továbbra is jellemzően stabil, működőképességük középtávon biztosított, ugyanakkor egy-egy társaság időszakosan nehezebb likviditási helyzetbe került.

kifizetések pályázati jogcím. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy ez nem került tárgyévben kifizetésre, a társaságok ezt még nem számolták el a 2024-es évben.

Az egyéb ráfordítások értéke 9,6 Mrd Ft, legnagyobb tételt a helyi adók, a céltartalékképzések teszik ki. A célcsoportot érintette az egyes állami tulajdonú gazdasági társaságok működésének egyszerűsítésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 216/2024. (VII. 31.) Korm. rendelet, amelynek végrehajtása érdekében 800 M Ft-ot fizettek be az állami költségvetésbe.

A célcsoport által megvalósított beruházások összértéke 11,8 Mrd Ft, ez

Fotó: ÉSZAKERDŐ Zrt.

2. ábra Beruházások megoszlása 2024-ben

tek racionalizálásának és a készletek finanszírozásának harmonikus egyensúlyban tartása adta the legnagyobb feladatot a társaságok menedzsmentjének és kollektívájának.

A célcsoport vagyoni helyzete

A 21 társaság mérlegfőösszege 189,8 Mrd Ft, a 2023. évhez képest érdemben nem változott. A befektetett eszközök értéke közel 1,0 Mrd Ft-tal nőtt, amely a tárgyi eszközérték 3,2 Mrd Ft-os emelkedésének és a befektetett pénzügyi eszközök 2,2 Mrd Ft-os csökkenésének eredője.

A forgóeszközök között a vevői követelésállomány 5,1 Mrd Ft-os emelkedése, illetve a pénzeszközök állományának 2,7 Mrd Ft-os csökkenése jelentős. A vevőkövetelések állományának növekedése tükrözi a lassuló keresleti folyamatokat, több üzleti partner a fizetési határidő kitolását kérte.

A pénzeszközök állomány csökkenését a növekvő költségszintek finanszírozása, illetve a 2024-ben a tulajdonos magyar állam felé teljesített 5 Mrd Ft-os osztalékfizetés befolyásolta.

A 2024. évi gazdálkodás jövedelmezősége

A célcsoport 2024. évi értékesítési árbevétele 135,1 Mrd Ft volt, amely jelentősen elmaradt a 2023. évi 142,3 Mrd Ft-tól. A lakossági tűzifaigények tűzifa-program utáni visszaesése mind a közvetlen, mind pedig a közvetett értékesítésekre kihatással volt.

Míg a belföldi értékesítés árbevétele 12,5 Mrd Ft-tal alacsonyabb, addig az export árbevétele 5,2 Mrd Ft-tal magasabban alakult.

A csökkenő árbevételek ellensúlyozása érdekében a célcsoport 6,9 Mrd Ft-tal alacsonyabb költségfelhasználással végezte a feladatait. A költségfelhasználás 141,4 Mrd Ft-ot tett ki.

Az egyéb bevételek összege 13,5 Mrd Ft volt, 5,1 Mrd Ft támogatásokból, 3,6 Mrd Ft pedig a céltartalékok feloldásából származott.

A Közös Agrárpolitika (KAP) újdonsága, hogy a társaságok 2024-ben a korábbiánál több erdészeti jogcímre is nyújthattak be pályázatot, kifizetési kérelmet. Ebből jelentős a NATURA 2000 erdőterületekre nyújtott kompenzációs

2,8 Mrd Ft-tal alacsonyabb az előző évinél. Jelentős összegűek az ingatlan-beruházások, a gép- és járműbeszerzések, illetve a vadkárelhárító kerítések. Az Országfásítási Program részeként megvalósuló Újszülöttek erdeje és Minthaerdősítések erdőtelepítéseire 1,8 Mrd Ft-ot fordítottak.

A célcsoport az egymillió hektárt meghaladó kezelt területen 3,7 millió nettó m³ faanyagot termelt, ez 200 ezer m³-rel kevesebb, mint az előző évi mennyiség.

A célcsoport kezelt területeinek csupán 6,4%-át érintette 2024-ben fakitermelési tevékenység, a hektáronként kitermelt és felkészített fatérfogat 46 m³ volt a fahasználattal érintett területek vonatkozásában.

A 3,6 millió m³ értékesített famennyiség tekintetében az értékesítési átlagár szinte megegyezik a 2023. év átlagárával, ugyanakkor a járulékos szállítási, logisztikai költségek emelkedése miatt az 1 m³ értékesített fára eső eredmény majdnem 1.000 Ft-tal csökkent.

Az értékesített választékok 41%-át a vastag tűzifa teszi ki, az egyéb sara-

Fotó: Mecsekerdő Zrt.

golt fatermékekkel (papírfa, rostfa) együtt ez az arány majdnem eléri a 70%-ot. A lakossági tűzifapiacra kialakult keresletcsökkenés mértéke jelentős volt, a tűzifaprogram előtti átlag 900 ezer m³-es mennyiségről 680 ezer m³-re esett vissza az értékesítés.

Az erdőfelújítási kötelezettség 79 200 hektár, az előző évhez képest kismértékben változott. A 8 600 hektáron elvégzett első erdősisítés 52%-a természetes, míg 48%-a mesterséges erdőfelújítás.

A vadgazdálkodási ágazat értékesítési árbevétele 9,0 Mrd Ft, amely a 910 000 hektáros üzemi vadászterületen elejtett 61 400 nagyvad, lényegesen kevesebb apróvad, illetve a mezőgazdasági termelés, vadföldművelés eredménye.

Az állami erdőterületek ökoturisztikai szolgáltatásainak biztosítása érdekében a cégcsoport 5,8 Mrd Ft-ot fordí-

tott közjóléti feladatellátására, amely összességében 2,0 Mrd Ft-tal csökkentette a cégcsoport üzemi eredményét. A társadalom által elvárt igények kielégítése tehát továbbra is csak az erdőkezelés bevételeinek felhasználásával biztosítható.

Fentebb bemutatottak eredőjeként – figyelembe véve a visszaeső értékesítési lehetőségekből adódó árbevétel-elmaradást, a költségracionalizálást – a cégcsoport adózás előtti tevékenységének eredménye 2,6 Mrd Ft, amely 3,8 Mrd Ft-tal marad el az előző évtől.

A cégcsoport a rábízott vagyon kezelésének alapfeladatát, valamint a vállalkozási tevékenységek feladatait 4 497 fő alkalmazotti létszámmal látta el. Az alkalmazottak 65%-a szellemi, 35%-a fizikai

foglalkoztatású. Az átlagkereset 6,8%-kal nőtt. A közfoglalkoztatotti program iránt alkalmazotti oldalról egyre kisebb az érdeklődés, a cégcsoportban a közfoglalkoztatottak száma 590 fő volt. Tíz évvel ezelőtt, a közfoglalkoztatási program indulásának idején ez a szám még 6 643 fő tett ki.

A 2024-es év az erdészeti társaságok életében az előző néhány évhez képest nehezebb körülményeket hozott. Az eredménytermelő képességet és likviditási helyzet fenntartását az értékesítési nehézségekből adódó árbevétel-elmaradás, a készletek finanszírozásának szükséglete, a költségracionalizálások és a beruházási hajlandóság csökkenése mellett kellett megvalósítani.

A 2025-ös év eddig eltelt időszakában a piaci körülményeket illetően jelentős javulás nem volt tapasztalható, az adminisztratív és termelési költségek növekedése továbbra is fennáll.

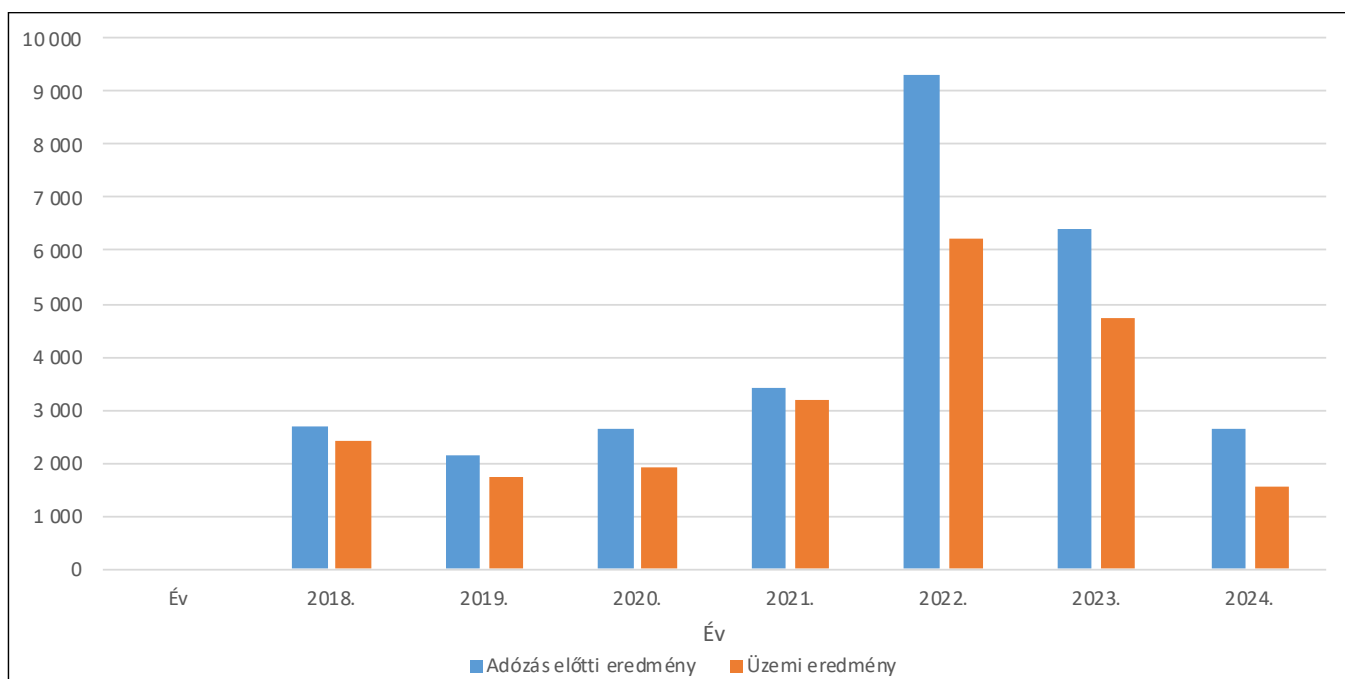
Az erdészeti társaságoknak továbbra is feszes gazdálkodás mellett, hatékonyságjavítási intézkedésekkel kiegészítve szükséges végezni feladatellátásukat, hasonlóan a 2024-es évhez. E tekintetben az igénybe vehető támogatások körének bővülése és mind szélesebb körű kihasználása jelenthet kisebb könnyebbséget. 🌱

**Agrárminisztérium
Erdőkért és Földügyekért Felelős
Államtitkárság**

Forrás:

<https://www.ksb.hu/kiadvanyok/helyzetkep/2024>

Az erdészeti társaságok 2024. évi beszámolója

3. ábra Adózás előtti eredmény és üzemi eredmény alakulása (M Ft)